

2010 AS 4401-A

1. Tımar sistemi askeri işlevini yitirince Osmanlı Devleti tarımı vergilendirmek için 16. ve 17. yüzyılda aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tarım ürünlerinin ihracatı ve ithalatı yasaklanmıştır.
- B) Tarım arazilerine sanayi tesisleri kurulması teşvik edilmiştir.
- C) İltizam sistemi yaygınlaştırılmıştır.
- D) Köylünün vergi yükü azaltılmıştır.
- E) Avrupalı tacirlerin gümrük vergileri artırılmıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi 19. yüzyılda sanayi devriminin etkisi altında merkez ülkelerde yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Merkez ülkelerin kendi sanayicilerini rekabetten korumak için yoğun çaba göstermesi
- B) Merkez ülkelerin çevre ülkelerle tüm ekonomik bağlantılarını koparması
- C) Merkez ülkelerin sanayileşmemiş ülkelerin insan gücünü sömürüp doğal kaynaklarını talan etmesi
- D) Merkez ülkelerin sömürgeleştiremedikleri ülkelerin ekonomilerine ticaret yoluyla ve sermaye ihracı yoluyla nüfuz etmesi
- E) Merkez ülkelerin sermayedar sınıfının tarımı ve sanayiye makineleştirmesi

3. Aşağıdakilerden hangisi 1838'de İngiltere ile imzalanan ve Osmanlı devletinin iktisadi tavizler verdiği Balta Limanı Anlaşması'nın hükümlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı devletinin kendi gümrük vergilerini Avrupa devletleriyle birlikte saptamayı kabul etmesi
- B) Yabancı tacirlerin iç gümrük vergilerinden muaf tutulması
- C) Devletin gereğinde ihracata yeni vergi salma hakkından vazgeçmesi
- D) Devletin Avrupa'ya hammadde ihracatını kontrol etme hakkından vazgeçmesi
- E) Yabancı tacirlerin aldıkları hammaddeyi kendi ülkelerine ücretsiz taşıyabilmesi

4. Osmanlı devletinde bütçe açıklarının zorlamasıyla başvurulan yöntemlerden biri olan, metalist para sistemlerinde paranın içindeki değerli maden oranını azaltma işlemine ne ad verilir?

- A) Dirlik
- B) Tımar
- C) Kaime
- D) Ayan
- E) Tağşiş

5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinin Avrupalı sermayedarların baskıları sonucu gerçekleştirdiği ilk borçlanmanın kullanıldığı alanlardan biri değildir?

- A) Cari harcamalar
- B) Maaş ödemeleri
- C) Saray inşaatları
- D) Sanayi yatırımları
- E) Donanma harcamaları

6. Ekonominin büyüklüğünü gösteren ve ekonominin bütününe ilişkin en temel kavram olan gayri safi milli hasıla aşağıdakilerden hangileriyle hesaplanabilir?

- A) Gelir, gider ve faiz
- B) Sermaye, emek ve girişimci
- C) Üretim, gelir ve harcamalar
- D) Toplama, fark ve üstel
- E) Üretim, dağıtım ve paylaşım

7. Türkiye'de net faktör gelirlerinin genellikle artı değer almasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turizm giderlerinin düşük olmasıdır.
- B) İç borç faizlerinin yüksek olmasıdır.
- C) İşçi dövizî girişinin yüksek olmasıdır.
- D) Kâr transferlerinin düşük olmasıdır.
- E) Dış borç faiz ödemelerinin düşük olmasıdır.

2010 AS 4401-A

8. Dünya Bankası'nın Atlas yöntemi olarak adlandırdığı ve ülkelerin gayri safi milli hasıllarını dolara çevirmelerinde kullanılan yöntemle göre, ülkelerin milli gelirleri dolara çevrilirken aşağıdakilerden hangisi kullanılır?

- A) Cari yılın döviz kuru ile önceki iki yılın döviz kurlarının ortalaması
- B) Son on yılın döviz kurlarının ortalamaları
- C) Cari yılın döviz kuru
- D) Nominal döviz kuru ile reel döviz kuru farkı
- E) Son elli yılın döviz kurlarının geometrik ortalaması

9. Türkiye'de GSYİH'nın bölgeler itibariyle dağılımı incelendiğinde GSYİH'dan aldıkları pay en yüksek ve en düşük olan bölgeler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Marmara Bölgesi - Doğu Anadolu Bölgesi
- B) Ege Bölgesi - Güneydoğu Anadolu Bölgesi
- C) Marmara Bölgesi - Güneydoğu Anadolu Bölgesi
- D) İç Anadolu Bölgesi - Karadeniz Bölgesi
- E) Akdeniz Bölgesi - Doğu Anadolu Bölgesi

10. Türkiye'nin GSMH'sı incelendiğinde ilk göze çarpan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürekli negatif değerler alan büyüme hızları
- B) %15'in üzerinde gerçekleşen büyüme hızları
- C) Sürekli pozitif değerler alan büyüme hızları
- D) İstikrarsız büyüme hızları
- E) Ekonomik daralmanın yaşanmaması

11. Yatırımlarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İnşaat yatırımları sadece kamu sektörü tarafından yapılan yatırımları kapsar.
- B) Sabit sermaye stokunu arttırmak için her yıl yapılan ilaveler yatırım olarak değerlendirilir.
- C) Yatırım amaçlı binek otolar makine-teçhizat yatırımına dahildir.
- D) Stok değişimleri de yatırımların bir unsurudur.
- E) Sabit sermaye yatırımları makine-teçhizat ve inşaat olmak üzere iki alt gruba ayrılabilir.

12. 1968 ile 2001 yılları arasındaki dönemde Türkiye' de toplam sabit sermaye yatırımlarının GSMH' ya oranı hangi aralıkta gerçekleşmiştir?

- A) 5 - 10
- B) 11 -15
- C) 16 - 19
- D) 20 - 25
- E) 30 - 35

13. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1980 yılında başlayan mal hareketlerinin serbestleşmesi ve ihracata yönelik büyüme ile birlikte özel sektör yatırımlarında gözlenen azalmanın sebeplerinden biri değildir?

- A) Politik belirsizlik olması
- B) Devalüasyonlar sonucunda yatırım maliyetlerinin hızla yükselmesi
- C) Yüksek enflasyonun belirsizlik ve istikrarsızlık yaratması
- D) Reformların yavaş yapılması
- E) Yabancı sermaye girişlerinin az olması

14. Ücretlerin düşük tutulması maliyetlerin düşürülmesi aracılığıyla ihracatı olumlu etkilerken, hangi faktörden dolayı yatırımları olumsuz etkilemektedir?

- A) Rekabet etkisi
- B) Ücretlerin talep etkisi
- C) İkame etkisi
- D) Mevsimsel etki
- E) Teknoloji etkisi

15. Türkiye'de ticarete konu olmayan sektörlerde görülen görece yatırım artışını etkileyen en temel iki faktör aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Dış borçların ve cari açığın artması
- B) Kamu yatırımlarının azalması ve faiz oranlarının yükselmesi
- C) Türk lirasındaki değerlenme ve tüketim talebinin yükselmesi
- D) Faiz oranlarının yükselmesi ve sermaye girişinin azalması
- E) Finansal yapının bozulması ve bankacılık sektörünün kırılganlaşması

2010 AS 4401-A

16. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1980-1990 döneminde yaşanan ihracat artışının nedenlerinden biri değildir?

- A) Devir alınan sanayi kapasitesinin daha etkin kullanılması
- B) İç talebin kısılması ile atıl kalan kapasitenin dış pazarlara yönlendirilmesi
- C) İşgücü maliyetlerinin düşürülmesi
- D) İhracat fiyatlarının düşürülmesi
- E) İmalat sanayi yatırımlarının hızlı bir artış göstermesi

17. Türkiye'de imalat sanayi ihracatının GSMH içindeki payı ilk kez hangi yıl %10'un üzerine çıkmıştır?

- A) 1985
- B) 1989
- C) 1994
- D) 2000
- E) 2003

18. 1999 - 2000 arası yaşanan ekonomik daralma ile birlikte imalat sanayi katma değerinin GSMH içindeki payı yüzde kaçın altına inmiştir?

- A) 15
- B) 20
- C) 25
- D) 35
- E) 40

19. I. 2004 yılında mevzuat birliğinin sağlanması
II. Uluslararası pazarlardaki talep
III. Teknoloji kullanımının yaygınlığı
IV. Fiyat artışları

Yukarıdakilerden hangileri madencilik sektöründe üretim ve yatırım artışını teşvik eden unsurlardır ?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV
- E) I, II, III ve IV

20. Aşağıdakilerden hangisi elektrik enerjisi üretiminin kaynaklarının üçte biri olan termik kaynaklardan biri değildir?

- A) Akaryakıt
- B) Taşkömürü
- C) Doğal gaz
- D) Hayvan ve bitki artıkları
- E) Linyit

21. Kadın işgücünün en yoğun olduğu sektör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deri
- B) Maden
- C) Kağıt
- D) Tarım
- E) Tekstil

22. Tarımsal üretim artışı önündeki en önemli engeli oluşturan ve 17 şubat 1925 tarihinde kaldırılan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşar vergisi
- B) Gelir vergisi
- C) Katma değer vergisi
- D) Konut vergisi
- E) Taşıt vergisi

23. Tarımsal girdi ve teknoloji kullanım düzeyinde önemli bir ilerleme olmadan, geleneksel biçimlerde ve çoğunlukla düşük verimlilik değerleri ile sürdürülen tarımsal üretim biçimine ne ad verilir ?

- A) Yaygın tarım
- B) Yoğun tarım
- C) Modern tarım
- D) Teknolojik tarım
- E) Ticari tarım

2010 AS 4401-A

24. Tarım işçiliği ve küçük mülkiyet yapısının kırsal alana mahkum ettiği büyük bir köylü kitlesi, yoksulluğu derinleşirken, kendi emeğini daha çok sömürme yolu ile yeniden üretme olanakları aramıştır.

Buna göre, 1990 - 1999 dönemi için tarım sektörü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toprak reformunun tamamlanması
B) İç ticaret hadlerinin tarım lehine gelişmesi
C) Tarım alanında özelleştirmeler yapılması
D) Tarım desteklerinin kapsamının daraltılması
E) Tarım anlaşması ve gümrük birliği anlaşmasının, tarım politikalarının dışsal belirleyicileri niteliğine dönüşmesi

25. 1920, 1980 ve 2000'li yılların başında tarımın GSMH'daki payı doğru olarak aşağıdakilerden hangisinde sıralanmıştır?

- A) %70 - %20 - %15
B) %60 - %50 - %10
C) %45 - %25 - %13
D) %25 - %40 - %15
E) %15 - %25 - %35

26. Yatırımlar açısından ele alındığında aşağıdaki sektörlerden hangisine yapılan yatırımların payı çok yüksektir?

- A) Konut
B) Ulaştırma/ haberleşme
C) Turizm
D) İmalat
E) Eğitim

27. 1 Mayıs 1999 tarihinde yürürlüğe giren, AB ülkelerinde eğitim kalitesinin artırılmasında kültürel ve dilsel farklılıklara saygı duyulmasını prensip olarak kabul eden anlaşma aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Avrupa Toplulukları Kurucu Anlaşması
B) Bologna Süreci
C) Maastricht Anlaşması
D) Lizbon Stratejisi
E) Amsterdam Anlaşması

28. I. Öğrenci ve öğretim üyesi mobilitesi
II. Yüksek eğitimin kalitesinin akreditasyon çalışmaları
III. Öğrenci sayısı

Yukarıdakilerden hangileri Türk eğitim sisteminin uluslararası standartlara kavuşmasında yüksek okul mezunlarının Türkiye dışında iş bulabilmelerinde önemli olan konulardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II e III
E) I, II ve III

29. Aşağıdakilerden hangisi koruyucu sağlık hizmetlerinin aksaması ve hastanelerdeki yükün artmasının nedenidir?

- A) Sağlık sorunları ile ilgili mevzuatın düzenlenememesi
B) Sağlık ocağı ve sağlık evi sayısında gereken artışın sağlanamaması
C) Sağlık harcamalarının uluslararası geçerli standartlarda olmaması
D) Sağlık personeli sayısının sağlık hizmeti almak isteyenlere göre yetersiz olması
E) Sağlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesi

30. I. Çalışmaması
II. Kayıt dışı sektörlerde düşük ücretle çalışması
III. Prim ödeme gücüne sahip olmaması

Yukarıdakilerden hangileri yoksul kesimin sosyal sigorta sistemi içinde yer almaması ve sosyal hizmet ve yardım sistemi aracılığı ile desteklenmesinin nedenleridir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III